

Література:

1. Андреева Г. М. Социальная психология. / Г. М. Андреева. – М.: Наука, 1994. – 668 с.
2. Вараксин В.Н. Межличностное общение как инструмент решения проблемных вопросов / В.Н. Вараксин // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. – 2015. – № 8–1. – С. 172-175.
3. Москаленко В. В. Соціальна психологія / В.В. Москаленко. – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: ЦУЛ, 2008. – 688 с.

УДК 685.31: 613.48

Фордзюн Юрій Іванович
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

РАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ІРРАЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ЩОДО КОМФОРТНОСТІ ВЗУТТЯ

Взуття сучасної людини це витвір цивілізації, який постійно вдосконалювався впродовж тривалої еволюції завдяки отриманим знанням та досвіду в процесі пізнання людиною системи «взуття – споживач – середовище». Сучасне взуття багатофункціональне – продовжує розвиватись та видозмінюватись з огляду зростаючих *потреб* та *вимог* споживача[1], так і модних тенденцій. Очевидним для даної системи є взаємний вплив - взуття на людину, її фізіологічні, психологічні потреби та можливості щодо ходіння босоніж чи носіння взуття босоніж, що є сьогодні модним трендом, споживчим вподобанням. Проте споживчий досвід може мати, як позитивне так і негативне емоційне забарвлення, адже результати дослідного носіння конкретного взуття можуть не оправдувати сподівання. Це особливо актуально в умовах сучасної мобільності при різко виражених факторах глобального потепління та міської урбанізації[2-4].

Пристаюючи до змін внутрішніх та зовнішніх чинників системи «взуття – особистість – середовище» споживач здійснює свій вибір, він може бути раціональний та ірраціональний. Представляє інтерес вивчення причинно-наслідкових психологічних зав'язків всіх чинників поведінки споживача в умовах конкретної системи «взуття – споживач – середовище» .

Попри захисні (утилітарні) функції взуття щодо захисту ніг (ступні) споживача від різноманітних несприятливих факторів зовнішнього середовища: пониженої чи високої температури, води, бруду, пилу, мікроорганізмів, вітру, дощу, снігу..., взуття, повинно забезпечувати зручність та комфорт в конкретних умовах експлуатації. Відповідно, комфортність взуття слід розглядати, як сукупність позитивних психологічних, психофізіологічних та фізіологічних відчуттів людини, що виникають у процесі її діяльності при безпосередньому контакті людини з взуттям, як матеріальним об'єктом та середовищем. Саме тому в сучасній індустрії одягу та взуття для стимулювання попиту на продукцію, для орієнтації, як на товар, так і споживача широко

використовується поняття *комфортність*, однак досліджень пов'язаних з якісною та кількісною оцінкою даного показника дуже мало [2].

Слова *комфорт*, *комфортність* увійшли в український лексикон з англійської. Ці лексеми є продуктами II-гої сигнальної системи людини, що виникли за допомогою мови, слів (сигнали з відповідним змістом), як засобу спілкування, що мають певний зміст через поняття, судження, терміни тощо. Закономірно, *комфортність* виражає властивості, ознаки матеріального об'єкту в даному випадку взуття, тобто якість споживання в процесі експлуатації.

В умовах сучасної урбанізації, переважаючого сидячого способу діяльності людини в закритих приміщеннях, при різко виражених факторах глобального потепління, любий вид взуття слід розглядати через призму негативно впливу на споживача, зокрема на відчуття волого-температурного дискомфорту. Він може бути представлений «словесними образами» - відчуттями респондентів [4]. (потепління стопи, зайва волога, парить ноги, печіння стопи, поява набряків, крутіня ніг, недомагання, головний біль), відповідно, в умовах домінуючої дії фізичних факторів середовища теплої пори року.

В попередніх дослідженнях нами було запропоновано психо-фізіологічну концепцію оцінки *комфортності* взуття, яка враховує органолептичну природу людини з відповідними подразниками, рецепторами та аналізаторами [1-3].

Враховуючи те що *ретиккулярна формація*, система кори головного мозку людини одержує інформацію від усіх органів чуттів (зовнішніх, та внутрішніх органів організму) тобто, фактично виконує функцію *сприйняття* та подальшу оцінку інформації з кінцевим прийняття рішень, нами запропоновано алгоритм раціонального та ірраціонального підходів щодо вибору *комфортності* взуття.

Раціональний підхід передбачає сприйняття всієї інформації щодо *комфортності*, що базується на умовних (природних), набутих безумовних рефлексах, всіма органами чуттів, в тому числі тактильними рецепторами споживача з подальшим прийняттям рішень з огляду власного досвіду знань та інших індивідуальних та суб'єктивних чинників конкретного споживача. Це поміркований та обґрунтований алгоритм вибору та поведінкового сценарію.

Ірраціональний підхід це спрощений варіант поведінкового сценарію, за яким реакція на отриману інформацію (конкретні сигнали) відбувається безпосередньо після її сприйняття, без здійснення попередньої оцінки, Наприклад, красивий зовнішній вигляд, стимул виключно органів зору, справивши позитивне враження забезпечує остаточне рішення.

Література:

1. Фордзюн Ю. І. *Комфортність взуття(одягу) з огляду теорії поведінки споживача* / Ю. І. Фордзюн // Науковий вісник Мукачівського державного університету серія Економіка– 2017. –№ 7.(6). – С. 18-23.
2. Yu. Fordzyun. Level of Comfort: Artificial and Natural Shoe Materials. A Comprehensive Assessment. / Fordzyun Yuriy, Andreyeva Olga, Maistrenko Lesia // Key Engineering Materials (journal) Vol. 559 (2013) pp 25-30 Online available since 2013/Jun/27 at www.scientific.net (2013) Trans Tech Publications,Switzerland, doi:10.4028/www.scientific.net/KEM.559.25

3. Фордзюн Ю. І. Системний підхід до пізнання комфортності взуття на підставі аналізу фактичних відчуттів споживачем дискомфорту / Ю. І. Фордзюн, О. А. Андрєєва // Вісник КНУТД. – 2012. – № 3 (65). – С. 149-157.
4. Фордзюн Ю. І. Взаємозв'язок між психічним, фізіологічним та фізичним при відчутті дискомфорту у системі «споживач-взуття-зовнішнє середовище» / Ю. І. Фордзюн, О. А. Андрєєва // Вісник КНУТД. – 2011. – № 4 (60). – С. 97-103.

УДК – 378.011.3-052:316.77

*Штих Ірина Ігорівна
Лизанець Вікторія Василівна
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна*

ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАТИВНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ

Проблема комунікативної толерантності як професійної якості психологів, вчителів, вихователів набуває все більшої актуальності. Діапазон підходів до вивчення проблеми комунікативної толерантності досить широкий. Окремі її аспекти відображені в теорії комунікативної дії (Ю. Хабермас), концепції професійного спілкування (К. Абульханова-Славська, М. Бахтін, О. Бодальов, Л. Петровська, Ю. Ємельянов та ін.), компетентнісному підході до розгляду особистості професіонала (Л. Анциферова, Г. Балл, С. Дружилов, Н. Чепелева, Ю. Швалб та ін.) [2]. Комунікативна толерантність вивчається в контексті проблеми професійної взаємодії і взаємостосунків в малих групах (О. Клепцова, Я. Коломінській, О. Нурлігаянова та ін.), як умова успішної навчальної діяльності майбутніх спеціалістів (О. Калач, Л. Ніколаєва, О. Сухіх та ін.) [4].

Комунікативна толерантність – це систематизуюча характеристика, яка узгоджує психологічний ансамбль особистісних якостей. Явище комунікативної толерантності, на думку В.В. Бойка, обумовлене як свідомими, так і несвідомими реакціями людини на відмінності між її особистісними підструктурами та елементами особистісних підструктур партнера чи збірних типів людей, що існують в її свідомості [3].

Комунікативна толерантність проявляється у тих випадках, коли людина або не бачить особливих відмінностей між підструктурами своєї особистості та особистості партнера, або не відчуває негативних переживань з приводу відмінностей. Відсутність комунікативної толерантності чи її низький рівень пояснюється негативними реакціями індивіда на відмінності, які він виявив між підструктурами власної особистості та особистості партнера. Особливості комунікативної толерантності можуть свідчити про внутрішню гармонію чи дисгармонію особистості, про здатність до самоконтролю й самокорекції, про ступінь професіоналізму, якщо професійна діяльність спрямована на взаємодію з іншими.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>